

сред народа се носят легендите за подвига, делото и голготата на Левски. Българският народ запази своя син герой и днес настоятелно иска да разгърнем голямото дело, големите идеи на големия революционер.“ (Шекерджийски, 2012b: 6 – 7)

Разбирате ли сега колко е важно, че през 1938 г., малко след навършването на 100-годишнината от рождението на Апостола, Емил Шекерджийски създава и издава книгата „Левски за себе си“! Защото тогава все още са били живи онези, които са знаели за Левски от първа ръка – от спомените на свои близки и приятели и ако в нещо е грешал, са могли да го опровергаят. Това не се е случило. А то значи, че думите му са истинни и можем да им вярваме.

Колкото и да обясняваш на днешните поколения как и при какви условия Левски е изграждал своята система от вътрешни революционни комитети; че членовете не са се познавали един друг освен най-близките; че всичко е било тайно, нелегално и пр., те, израсналите с Фейсбук, способните да направят истинска (а не виртуална!) революция дори само чрез интернет, трудно възприемат, че е възможно подобно „новинарско затъмнение“, както се е случило със залавянето, съденето и обесването на Васил Левски. Но когато днешните поколения четат свидетелствата на очевидците, когато се запознават с книгата като книгата „Левски за себе си“, те няма как да не повярват. От тези книги все още появя героиката на епохата на националноосвободителните ни борби, защото свидетелстват за случилото се, а не го интерпретират. Ето например как едни малко познати думи на Левски, публикувани във в. „Народност“ в отговор на дописка във в. „Дунавска зора“, които Емил Шекерджийски е включил в книгата си, открояват двете крила в българското националнореволюционно движение през 60-те години на XIX век:

„...речената дописка говори, че тъй като нашите прадеди изгубили свободата в бял ден, то и българският народ сега не трябва да се бори, но явно, без да го е от някого грижа, да работи в бял ден за постигане свободата си.

Според тази идея на речената дописка българският народ трябва явно в бял ден с параходите на австрийската плавателна компания да си докара оръжия и друго, което е потребно за един бой. Всичко това явно в бял ден да го извади пред турските скели, да заплати приличното мито на турското правителство. После българите да си поделят оръжието и да излязат в русенското поле и да направят едно добро военно упражнение с иглените пушки и витите топове, па тогава да станат, да изгонят турците, и тогава България ще стане свободна и независима?!?!

Наистина това би твърде лесно станало, но по-напред речената дописка нека бъде добра и да върже всичките турци, па не само турците, но и немците, защото в настояще време немците са по турци и от самите турци.

Па ако речената дописка има някоя шапка невидимка, с която българският народ да похлути главата си, щото никой да го не вижда какво прави,

тогава пак просим прошка“ (Шекерджийски, 2012b: 27 – 28)

Истинността, която книгата на Емил Шекерджийски „Левски за себе си“ излъчва, идва не само от естествената наклонност на чистото и смелото сърце към правдата, а и защото авторът, обричайки се на борбата, е откривал себе си в него, своя кумир и учител. През съдбата на Апостола той е предчувствал своята съдба. Нещо повече. Свързвала ги е и общата мечта за България:

„Всичките народи в нея – пише Левски до Ганчо Митов от Карлово – ще живеят под едни чисти и свети закони, както е дадено от Бога да живее човекът. И за турчина, и за евреина и пр. каквито и са, за всичките ще да е еднакво, само ако припознават законите наравно с българина. Така ще е в нашата България!... Ние не гоним турския народ, нито вярата му, а царя и неговите закони, с една дума, турското правителство, което варварски владее не само нас, но и самия турчин.

В Българско не ще има цар, а „Народно управление“ и „всекому своето“. Всеки ще служи според вярата си и ще се съди законно както българина, така и турчина и пр. Свобода и чиста република.“ (Шекерджийски, 2012b: 44)

Със смъртта на героите започва тяхното безсмъртие. Обесването на Васил Левски на 19 февруари 1873 г. бе предвестник за възкресението на България – освобождението ѝ от турско робство. Кръвта на Емил Шекерджийски, която фашистите проляха на 3 август 1944 г. край Кюстендил, изтече в темелите на България. И ги уякчи. Няма сила, която да унищожи страна, в чиито основи са вградени душите и костите на най-свидните ѝ синове. Това е урокът по родолюбие, който непрестанно ни предават с живота и подвига си героите.

ЛИТЕРАТУРА

- Шекерджийски, Емил. (2012). *Дума, дадена на свободата*. София: Изд. „Никола Вапцаров“, Народно читалище „Емир Шекерджийски – 1919 г.“, ИК „Тип-топ прес“.
- Шекерджийски, Емил. (2012). *Левски за себе си*. Фототипно издание. София: Изд. „Шалом“ и НЧ „Емир Шекерджиаски – 1919 г.“
- Реджепов, Исмен. (2012). *Балканските войни в Родопите 1912 – 1913*. Смолян: Европейски институт „Помак“.

PATRIOTIC PAGES OF BULGARIAN HISTORY IN EMIL SHEKERDZHYISKY'S BOOKS

Elena Alekova, PhD

✉ National Cultural Center „Dr Petar Beron – 1926“
109 Vitosha Blvd
1408 Sofia, Bulgaria
Email: eleale@abv.bg